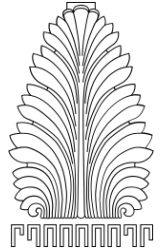

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA
Hämeentie 19
00500 Helsinki

Suomen Arkkitehtiliiton asiantuntijalausunto:

Hallituksen esitys eduskunnalle rakentamislain muuttamisesta

Lausuntopalaute lyhytvuokrausta koskeviin säännöksiin

Suomen Arkkitehtiliitto kannattaa rakennusten käyttöasteen lisäämistä ja purkamisen välttämistä mahdollistamalla rakennusten joustava käyttö. Arkkitehtiliitto pitää hyvänä, että tehdään selvä ero ammattimaisen majoitustoiminnan ja asumisen välille.

Lausuntopalaute rakennusten energiatehokkuutta koskeviin säännöksiin

Suomen Arkkitehtiliitto kannattaa päästölaskennan harmonisointia eri maissa ja päästölaskennan muuttamista pakolliseksi mahdollisimman pian. Zero emission buildings (ZEB) -määrittely on vaikeaa, ja määritelmä tulisi tehdä laajan lausuntopalautteen ja asiantuntijavuorovaikutuksen perusteella. E-luvun laskennasta tulisi poistaa poliittisesti määritellyt kertoimet ja tehdä laskennasta aidosti päästövähennyksiin ohjaavaa.

Rakentamislain 37 §:n mukaan energiatehokkuutta on parannettava rakennuksen rakentamisluvanvaraisen korjaus- ja muutostyön tai rakennuksen käyttötarkoituksen muutoksen yhteydessä, jos se on teknisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti toteutettavissa. Onko säännöksen soveltaminen syytä sitoa rakennushankkeen luvanvaraisuuteen?

Suomen Arkkitehtiliitto pitää hyvänä, että suojeltuja ja muuten arvokkaita rakennuksia ei ole välttämätöntä lisäeristää. Energiatehokkuuden parantamisvaatimuksen tulee koskea vain luvanvaraisia korjaus- ja muutostöitä, jotta raja on selkeä ja valvottavissa.

Lausuntopalaute suunnittelutehtävän kelpoisuuksia koskevaan siirtymäsäännökseen

Yleishuomina Suomen Arkkitehtiliitto toteaa, että nyt jo toista kertaa muokattava kelpoisuuksia koskeva siirtymäsäännöspykälä 195 § on sekava ja epäsuhtainen. Esitetyssä muodossa pykälä jättää huomioimatta kokonaan 1990 -luvulta lähtien ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet suunnittelijat ja työnohtajat. Pykälässä esitetty tutkinnon suorittamispäivään perustuva raja ei ole kestävä ja aukoton. Arkkitehtiliitto esittää, että kelpoisuuksia koskeva siirtymäsäännöspykälä muutetaan noudattamaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) vuoden 2014 periaatetta, joka perustuu kertyneeseen kokemukseen, tutkinnon suorittamisiajankohdan sijaan. Esitämme, että pykälä muotoillaan seuraavalla tavalla:

Kelpoisuusvaatimukset täyttävänä suunnittelijana ja työnohtajana pidetään myös henkilöä, joka on ennen tämän lain voimaantuloa rakennusvalvontaviranomaisen vastaaviin poikkeuksellisen vaativiin tehtäviin hyväksymä, ja joka on osoittanut pätevyytensä 83 §:n tai 87 §:n mukaisella erittäin vaativan vaatavuusluokan todistuksella.

Muu lausuntopalaute

Vuoden alussa käynnistynyt rakentamislain mukaisten pätevyystodistusten myöntäminen on jo nostanut esiin alan toimijoiden vaihtelevia tulkintoja lain määrittämistä kokemusvaatimuksista; esimerkiksi tulkinta vaativuusluokittain edellytetyn tutkinnon ja kokemuksen keskinäisestä ajallisesta suhteesta sekä vaatimus vastuullisesta kokemuksesta erittäin vaativassa vaativuusluokassa kun poikkeuksellisen vaativassa vaativuusluokassa vaatimusta vastuullisesta kokemuksesta ei ole kirjattu ollenkaan.

Rakentamislain määrittämät kokemusvaatimukset ovat merkittävä osa pätevyystodistusten myöntämiseen liittyvää arviointia. Kun ympäristöministeriön valtuuttamia pätevyystoimielimiä on jo nyt useita, on hakijoiden pätevyuden tasapuolisen arvioinnin ja oikeusturvan näkökulmasta välttämätöntä, että kokemusvaatimusten tulkintaa yhtenäistetään lainsäädännöllä. Suomen Arkkitehtiliitto esittää, että rakentamislakiin lisätään asetuksenantovaltuutukset koskien suunnittelijoiden ja työnjohtajien kokemusvaatimuksia (83 § ja 87 §). Tämä vahvistaisi osaltaan viranomaisten ja alan toimijoiden luottamusta uusiin pätevyystodistuksiin ja antaisi pätevyystodistuksen hakijoille selkeän ymmärryksen edellytetyn kokemuksen kestosta ja laadusta.

Helsingissä 25.4.2025

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA,
Rakennussuunnittelun toimikunnan puolesta,

Kasmir Jolma
erityisasiantuntija

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA on suomalaisten arkkitehtien ammatillinen ja aatteellinen yhteisö, joka toimii arkkitehtuurin ja laadukkaan elinympäristön puolesta. Arkkitehtiliittoon kuuluu 3900 arkkitehtia ja arkkitehtipiskelijaa. SAFA mm. julkaisee Arkkitehti-lehteä ja jakaa vuosittain palkintoja – näkyvimpänä niistä Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto sekä tarjoaa asiantuntijapalvelua arkkitehtuurikilpailujen järjestäjille. SAFA on Akavan jäsenjärjestö ja Euroopan arkkitehtineuvoston (ACE) jäsen.